

SOBRE AGRESORES

E AGREDIDAS

1. Respetar a dignidade das vítimas: non ofrecer datos persoais que impidan o anonimato, que poidan prexudicar fillos e fillas menores ou que favorezan situacións sociais de rexeitamento.

2. Tratamento coherente: o maltrato é un delito e o agresor un delincente. Como tal han de ser reflectidos os feitos na información.

3. Rigor informativo: as mulleres non morren a causa da violencia de xénero, senón que son asasinadas polas súas parellas ou ex-parellas. Usar eufemismos é unha forma de lexitimar as agresións.

4. Evitar tratamentos sesgados sobre os agresores. Non hai un perfil único de delincente nin a violencia é privativa de ningún grupo social, étnico, cultural ou económico.

5. Non vitimizar dobremente as mulleres con xuízos de valor ou expresións que poñen en cuestión a súa ética ou comportamento. Destacar, polo contrario, as dificultades que afrontan aquelas que se atreven a denunciar e o valor de romper o silencio.

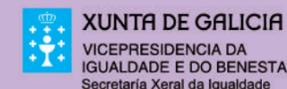
6. Incluír información útil que lles poida axudar a outras vítimas e descartar datos que poidan alentar o denominado “efecto chamada”, isto é, desencadear agresións noutros individuos. Neste tipo de noticias a máxima é a responsabilidade social do xornalismo.

>> PROPOSTAS PARA O TRATAMENTO INFORMATIVO DA VIOLENCIA CONTRA AS MULLERES

SECRETARÍA XERAL DE POLÍTICAS DE IGUALDADE
DELEGACIÓN ESPECIAL
DEL GOBIERNO
CONTRA LA VIOLENCIA
SOBRE LA MUJER

XUNTA DE GALICIA
VICEPRESIDENCIA DA
IGUALDADE E DO BENESTAR
Secretaría Xeral da Igualdade

DL: PO 1007-2007

MEDIOS DE COMUNICACIÓN E VIOLENCIA DE XÉNERO >>

XUNTA DE GALICIA

PROPOSTAS PARA O TRATAMENTO INFORMATIVO DA VIOLENCIA CONTRA AS MULLERES

As = Os

PROPOSTAS PARA O TRATAMENTO INFORMATIVO DA VIOLENCIA CONTRA AS MULLERES

Nos dez anos que transcorreron desde o asasinato de Ana Orantes, diferentes entidades impulsaron algúns códigos de autorregulación para o tratamento das agresións a mulleres.

En efecto, asociacións de xornalistas e medios de comunicación comezan a preocuparse polo tratamento que recibe a información sobre violencia sexista agora que o tema forma parte da axenda mediática, nun intento de traducir o cuantitativo en cualitativo.

Os textos de recomendacións ou manuais de información desde a perspectiva de xénero son algunhas das ferramentas que se ofrecen ás e aos profesionais da información para axudalos na elaboración dunhas noticias que necesitan a especialización de quen as elabora. Malia que todos os textos coinciden no espírito que os elaborou, cada un ofrece o seu particular decálogo ou relación de propostas.

As que se recollen a continuación son vinte suxestións, síntese e reelaboración das recomendacións que se ofrecen desde algúns deses textos.

SOBRE A VIOLENCIA DE XÉNERO COMO CONCEPTO

1. As agresións a mulleres son unha vulneración dos dereitos humanos, polo que o enfoque da noticia debe situar o feito como un atentado á liberdade e dignidade das mulleres.

2. A violencia sexista é un problema estrutural, un contínuum que debe formar parte da estrutura noticiosa. Así, as agresións non deben aparecer como feitos illados, conxunturais ou excepcionais.

3. A violencia de xénero é unha información especializada que, como tal, require coherencia temática, tratamento específico, fontes especializadas e xornalistas especialistas no tema.

4. O uso de estereotipos e de lugares comúns, ademais de empobrecer a redacción de noticias, favorece unha lectura frívola e minimizada do problema da violencia de xénero.

5. Redactar informacións que reflectan a complexidade deste tipo de violencia: a existencia de maltrato psicolóxico, por exemplo, ou a dificultade para abandonar o círculo da violencia por parte das vítimas.

6. Promover a “tolerancia cero”, é dicir, o rexeitamento social á violencia que sofren as mulleres. Non existe neutralidade e o silencio convértenos en cómplices.

SOBRE AS RUTINAS XORNALÍSTICAS

1. Débese evitar o uso de códigos sensacionalistas no tratamento das noticias: evitar o morbo, abandonar redaccións inspiradas na novela negra ou a crónica de sucesos, incluír a información estritamente necesaria sobre as agredidas, etc.

2. Hai que romper as rutinas profesionais mediante o uso de fontes máis plurais, unha linguaxe non sexista nin ocultadora das mulleres, a tematización non androcéntrica e novas formas de xerarquizar a información. Así mesmo, deben empregarse correctamente os termos e conceptos que teñen que ver con este tipo de violencia.

3. A violencia contra as mulleres é un problema político e como tal debe ser abordado nos medios. Debe cambiarse a localización convencional na sección de sucesos, que invisibiliza a verdadeira magnitude desta información e intentar situala nun plano relevante, e cambiar así o pouco valor informativo que aínda ten.

4. As fontes da noticia son esenciais: hai que traballar para encontrar outras distintas das habituais, máis especializadas, descartando algunhas que non proporcionan ningunha información relevante (veciñanza) e que, no

entanto, consolidan os estereotipos de xénero. Da mesma forma, hai que respectar os que non desexan falar cos medios.

5. As cifras son importantes pero hai que contrastalas e usalas contextualizadas. É necesario facer un esforzo para verificar datos e ofrecerllos á audiencia dunha forma accesible.

6. Negar a presenza en programas e espazos de prensa de persoas que non rexeiten a violencia de xénero ou cuxo discurso sexa outra forma máis de maltrato.

7. Para falar desta realidade non é imprescindible a presenza de vítimas nos platós de televisión. A súa aparición exponas a un alto risco persoal e favorece o morbo e a frivolidade, ademais de minar a confianza doutras agredidas nos medios de comunicación.

8. Informar tamén de casos cuxo final foi positivo, pola posibilidade de axudar a outras mulleres a saír do círculo da violencia. Os valores-noticia deben modificarse e abandonar o ton de catástrofe. Tamén pode ser noticia un feito positivo.

